



بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۱/۲۳

شماره: ۵/۲۵/۴۶۴

پیوست: ندارد

واحد بهبود کیفیت
دستورالعمل داخلی

عنوان دستورالعمل: موارد قطعی، ترجیحی و عدم نیاز به فرآورده‌های خونی اشعه دیده

کد دستورالعمل: II/CL/091

شماره بازبینی: ۱

صفحه: ۱/۲

مخاطبین دستورالعمل: پرستار - پزشک - بهیار - مسوول بانک خون
موضوع: موارد الزامی که در هنگام تجویز فرآورده های خونی اشعه دیده بایستی رعایت گردد.

با توجه به نامه شماره ۵/۸/۱۹۲۰۴ مورخ ۹۴/۱۲/۱۱ معاون محترم درمان و امور بیمارستان‌های دانشکده پزشکی در زمینه موارد قطعی، ترجیحی و عدم نیاز به فرآورده‌های خونی اشعه دیده، رعایت کامل موارد زیر لازم الاجرا می‌باشد.
موارد قطعی نیاز به تزریق فرآورده خون اشعه دیده:

موارد این بند اندیکاسیون‌های قطعی تزریق فرآورده خون اشعه دیده است و قاعدتا در هر شرایطی لازم است تزریق فرآورده خون اشعه دیده انجام شود. در موارد بسیار خاص و در صورت تهدید ادامه حیات بیمار، ممکن است مطابق نظر پزشک معالج تصمیم دیگری اخذ شود که البته احتمال دارد با پی‌آمدهایی همراه گردد. در این موارد لازم است با اخذ رضایت خاص بیمار و یا والدین و همراهان آنها، تزریق فرآورده بدون اشعه انجام شود. این موارد شامل:

- ۱- تزریق خون داخل رحمی (در این بیمارستان موضوعیت ندارد)
- ۲- در نوزاد با وزن کمتر از ۱۲۰۰ گرم و یا زیر ۳۰ هفته سن
- ۳- نقص ایمنی مادرزادی شناخته شده (بخصوص موارد نقص ایمنی سلولار)
- ۴- آنمی آپلاستیک که ATG گرفته است
- ۵- در پیوند اتولوگ تنها از ۷ روز قبل از زمان جمع‌آوری stem cell و تا ۳ ماه پس از پایان آن (در موارد انجام TBI تا ۶ ماه پس از پیوند)
- ۶- در بیماران پیوند آلوژن از زمان شروع کموتراپی قبل از پیوند تا زمانی که درمان پروفیلاکسی GVHD دریافت می‌کنند.
- ۷- در اهدا کننده‌های stem cell، اگر قرار است فرآورده‌ای تزریق شود، از ۷ روز قبل از جمع‌آوری stem cell باید تمام فرآورده‌ها اشعه دیده باشند.
- ۸- شیمی‌درمانی: اندیکاسیون تزریق خون اشعه دیده تنها در لنفوم هوجکین اندیکاسیون قطعی دارد و در تمام موارد دیگر بر حسب شرایط فرد (در صورت تطبیق با بندهای قبلی و یا بعدی) ممکن است درخواست شود.
- ۹- هر تزریق از نزدیکان درجه اول و یا دوم (حتی اگر بیمار مشکل ایمنی ندارد)
- ۱۰- هر تزریق که بر اساس تشابه HLA درخواست شده باشد
- ۱۱- تزریق لکوسیت

موارد ترجیحی نیاز به تزریق فرآورده خون اشعه دیده:

هر چند در این موارد پیشنهاد می‌شود در شرایط فعلی از درخواست فرآورده خون اشعه دیده پرهیز شود، ولی در این موارد خاص پزشک معالج کلمه "در صورت موجود" را می‌تواند ذکر نماید و بانک خون در صورت موجود بودن، و در صورت **عدم نیاز قطعی بیمار دیگر** در بیمارستان، خون اشعه دیده را ارائه می‌دهد. تصمیم‌گیری برای ارائه و یا عدم ارائه این نوع فرآورده، با مسوول بانک خون خواهد بود. مسوول



بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۱/۲۳

شماره: ۵/۲۵/۴۶۴

پیوست: ندارد

واحد بهبود کیفیت
دستورالعمل داخلی

عنوان دستورالعمل: موارد قطعی، ترجیحی و عدم نیاز به فرآورده‌های خونی اشعه دیده

کد دستورالعمل: II/CL/091

شماره بازبینی: ۱

صفحه: ۲/۲

مخاطبین دستورالعمل: پرستار - پزشک - بهیار - مسوول بانک خون

بانک خون باید به صورتی مدیریت نماید که تا حد پیش‌بینی ممکن، بیمار دیگری با شرایط بند اول در بیمارستان نیازی به این نوع فرآورده را در روز مذکور نداشته باشد. این موارد به شرح زیر است:

- ۱- تزریق در بیمار HIV مثبت
- ۲- تزریق در آنمی آپلاستیک اکتسابی
- ۳- تزریق در پیوند عضو
- ۴- همزمان با کموتراپی در لوسمی و لنفوم
- ۵- تزریق در نوزادان پره ماچور (مگر شامل بند اول باشند و یا قبلاً تزریق داخل رحمی داشته باشند)

موارد عدم نیاز به فرآورده خون اشعه دیده:

هرچند از لحاظ کلی در هر بیماری، این نوع فرآورده ترجیح داده می‌شود، ولی به دلیل هزینه‌بر بودن در مراکز بزرگ دنیا نیز این فرآورده برای تمام بیماران درخواست نمی‌شود. در این مرکز هم با توجه به محدودیت‌ها، برای بیماران با شرایط این بند، نباید درخواست فرآورده خون اشعه‌دیده انجام شود. در صورت عدم توجه پزشک معالج به این موضوع، موارد در کمیته تزریق خون قابل طرح و بررسی خواهد بود. این موارد به شرح زیر است:

- ۱- تمام موارد دیگر به غیر از موارد ذکر شده در دو بند قبلی (مانند تالاسمی، فانکونی، گلانزمن، شیمی درمانی در دیگر تومورها، نوزادان معمولی، خونریزی‌ها و ...) در این گروه قرار دارند.

رونوشت:

معاون محترم آموزشی مرکز آموزشی درمانی نور و حضرت علی اصغر(ع) جناب آقای دکتر افشار : جهت اطلاع و ابلاغ به پزشکان و فراگیران
رئیس محترم امور اداری مرکز آموزشی درمانی نور و حضرت علی اصغر(ع) جناب آقای فاضلی : جهت اطلاع و پیگیری اجرا
مدیر محترم خدمات پرستاری سرکارخانم پورنصر : جهت اطلاع و ابلاغ به تمامی پرستاران مرکز و پیگیری اجرا
مدیر محترم داخلی آزمایشگاه جناب آقای خدایی : جهت اطلاع و ابلاغ به مسوول محترم بانک خون
سوپروایزر محترم آموزشی سرکارخانم مختاری : جهت اطلاع و پیگیری اجرا
مسئول محترم واحد ایمنی سرکارخانم دکتر پریشانی : جهت اطلاع و پیگیری اجرا
مسئول محترم بهبود کیفیت سرکارخانم شفیعی : جهت اطلاع

دکتر غلامرضا معصومی
رئیس مراکز آموزشی درمانی نور
و حضرت علی اصغر(ع)